

nævnes i Loven, kan man ikke godt give. Det forekommer mig, at den rette Vej her havde været, om det ærede Medlem havde stillet Forslag om, at der i Fortegnelsen tilføiedes de Kommuner, som ere forretningsførende under Valget paa de Valgsteder, som ligge uden for Valgkredsene. Man havde da opnaaet ganske det samme og opnaaet det, synes det mig, paa en rigtigere Maade. — Hvad samtlige øvrige Forslag angaar, vil man se, at de ikke vedrøre selve det Forhold, som omhandles i Regeringens Lovforslag, nemlig en Forandring i Fordelingen af Folketingsvalgkredsene; de vedrøre andre Forhold og andre Bestemmelser i selve Valgloven, som man søger ændrede ad denne Vej. Jeg skulde meget tilraade, at man vilde søge dette udført paa anden Maade end netop paa denne Lov, som jo nu skulde befinde sig paa et af sine sidste Stadier paa den lange Vandring, som man kan sige, at den har haft, om man vil, gennem 23 Aar. Sikkest er det, at skulle vi nu tage op til Drøftelse under denne Sag de Forhold, som her ere bragte frem, vil det ikke lykkes os at faa denne Lov igennem, i alt Fald ikke paa saadan en Tid, at den vil kunne komme til at anvendes paa de forestaaende Valg til April Maaned, og de Forhold, her er Tale om, kunne jo lige saa godt afgøres ved en selvstændig Lov eller ved Behandling af det Lovforslag, som er blevet fremjat her i Tinget af det ærede Medlem fra Rjøge (Alberti). Hvis Forslagene komme igen paa denne Maade, skal jeg være meget villig til at forhandle om dem, uden at jeg dermed vil sige, at jeg kan slutte mig til dem i den Form, hvori de foreligge. Jeg tror, at den Form, de nu have faaet, er meget mangelfuld, endogjaa saaledes, at de i meget høj Grad kunne trænge til en indgaaende Behandling og til Drøftelse i Udvalg. Det er jo meget vigtigt, at disse betydningsfulde Regler, som her skulde gives, faa en saadan Form, at der ikke er Mangler ved dem. Det er nærmest for at begrunde dette sidste, at jeg skal tillade mig nærmere at omtale Forslagene, som de nu foreligge. Det ærede Medlem for Standerborg Amts 1ste Valgkreds (Bajer) har foreslaaet en Regel for Bestemmelsen af Valgstedet, navnlig saaledes, at et Flertal af Vælgere skulde have det i deres Magt at flytte Valgstedet, i alt Fald foreløbig, gennem en administrativ Bestemmelse. Jeg har nogen Tvivl, om det er rigtigt at give en saadan Regel, hvorved Valgstedet kan fastsættes administrativt. Følge Grundlovens § 32 skal jo Valgmaaden bestemmes ved Lov, og under Valgmaaden og Fordelingen af

Folketingsvalgkredsene, hvad man nu vil tage, hører aldeles sikkert Bestemmelsen af Valgstederne. Saaledes har man opfattet Reglen lige siden Grundlovens Givelse, og det forekommer mig nu at være noget betænkeligt, om man vilde gaa til, at Bestemmelsen af Valgstederne kunde ske, om end kun for en Tid, ved en administrativ Afgørelse. Jeg synes ikke, det er rigtigt stemmende med Grundlovens § 32. Jeg er ogsaa i øvrigt meget betænkelig ved denne Regel. Jeg har ikke megen Respekt for Andragender, som komme ude fra med en Masse Underskrifter paa; hvorledes disse Underskrifter samles, vide vi jo alle sammen, og at et Masseandragende skulde kunne være Grundlag for en Flytning af Valgstedet, som jo kan være af indgribende Betydning for Vælgterne i Valgkredsen, forekommer mig ingenlunde tilraadeligt. Det maa vel erindres, at denne Flytning af Valgstedet kan blive forlangt, ikke alene fordi det er heldigt for Kredsenes Vælgere i det hele taget, men ogsaa fordi Flertallet mener, at det derigennem kan trykke Mindretallet, og netop mod dette sidste skulde man værge sig ved at lade Valgstedets Bestemmelse afhænge af Lov. — Det Forslag, som det samme ærede Medlem har stillet om en ny § 4, er jo en Genganger fra tidligere Aar. Det fremkom i Samlingen 1891—92 og mødte den Gang stærkt Modstand, navnlig hos min Formand, den daværende Indenrigsminister. Han paaviste navnlig, at dette Forslag vilde lede til, at man maatte standse Jærnbaner, Posten, Telegrafen o. s. v. paa selve Valgdagen. Nu har det ærede Medlem benyttet min Formands Udtryk, efterjom han erklærede, at dette Forhold formentlig nok vilde regulere sig af sig selv. Ja, det sagde den daværende Indenrigsminister, men rigtignok i en helt anden Betydning. Han sagde, at Forholdet med Hensyn til, at Arbejderne i de Stillinger, der her er Tale om, kunde give Møde paa Valgstedet, vilde nok regulere sig af sig selv, og saa vidt han vidste, havde det reguleret sig af sig selv hidtil. Gælder det derimod Virksomheden ved Jærnbaner og den Slags Institutioner, er det dog klart, at hvis man opstiller den Regel, at Arbejdsgiveren ikke maa paa Valgdagen kræve Arbejde udført, vil man blive nødt til at standse Bedriften, fordi man ikke kan stole paa, at man har de frivillige Kræfter, i det Øjeblik Virksomheden skal foregaa. Noget ganske andet er det, hvis man har det i sin Magt at paahyde Arbejdets Udførelse, thi saa kan man lempe sig, ordne sig saaledes, at de paagældende kunne komme til Valget. Kan man derimod ikke fordre noget, er man